

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii
„BISERICA și ȘCOLA.”

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Un moment important.

Societatea omenească, în dezvoltarea ei, nu odată a fost cuprinsă de spasmiile unor porniri vrăjmașe mersului normal, firesc, în calea adevăratului progres.

Idei primejdioase, tendințe false, ca totatătea simptome de boală socială, s'au infiltrat în părți, amenințând cu întinderea cangrenei lor întregul corp social.

Acest fel de simptome de degenerare, distructive, caracteristice ale timpului nostru, sunt tendințele socialiste și anarchice, în întâul rind, proteguate de ateism, de masonerie, etc. cu tot convoiul nenorocirilor și primejdiilor ce acelea ascund și intrupează.

Apărarea și conservarea instituțiilor noastre religioase-naționale, fortificarea și asigurarea lor pentru viitor, ne-a fost în totdeauna deviză sfântă.

În calea noastră însă nu odată am dat peste piedeci și acolo, unde comunitatea evidentă, firească, de interese vitale, trebuia să provoace concentrare de forțe naționale.

„La rîul Vavilonului am șezut și am plîns“ atunci, dar n'am încetat de a nădăjdui în isbânda dreptății și a sfintei noastre cauze.

Astăzi, când putem înregistra, că propunerea autorității noastre diecesane, făcută episcopatului român unit din Lugoj, în privința unui arangement în chestia școalelor române confesionale, a căror susținere reclamă spriginul mutual al celor două biserici a fost primită în principiu de episcopatul din Lugoj, inima ne saltă de bucurie, căci vedem în zorile biruinței ideile reprezentate de noi, vedem abandonate micile diferende, măcar în parte, în vederea marelui interes comun, al concentrării forțelor neamului nostru, pentru salvarea școalei române și printr'insa și

nerea poporului sub scutul și împărtășirea lui cu educația religioasă morală.

Este un moment important acesta. Suntem în fața unui act, asupra căruia merită să insistăm în deosebi.

În afară de importanța materială, și ponderositatea morală în general, în ordinea educativă națională avem a face aci cu un nou element, în spriginul consolidării noastre.

Spiritul de intoleranță, vrăjmășia — ca să-'i zicem așa — confesională, tendințele proselitiste, se vor mai infrâna; căci sub acoperișul comun al școalei române confesionale se vor întruni uniți și ne-uniti, pentru a fi educați, luminați și lămuriiți, că ținerea cu tărie le neamul și religiunea în care te-ai născut, reprezintă tărie de caracter, ear' caracterul este baza moralei; la rindul său morala este temelie existenței individuale și sociale.

O astfel de „propagandă“ va fi binecuvîntată.

De astfel de oameni, astfel educați, avem trebuință, pentru luptele grele cu vrăjmașii neamului și legii românești, pentru luptele cu duhul răsvrătitor al vremii.

Aceste idei, de-a căror măreție ar trebui să fie pătruns tot sufletul românesc, generalisându-se, de grele plăgi am scăpa și pentru mărețe lucruri am pute fi pregătiți.

Biserica strămoșească fiecare să 'și-o apere, cu bună credință. căci conservarea ei este primordială datorie; propaganda, expansiunea religioasă însă, în condițiunile noastre, ale Românilor mai ales, este o vină capitală; dar' să ne apărăm cu toții împreună neamul și creșterea lui, de influențele nefaste pornite... dinspre Occident, — cu forțe reunite!

Primii pași s'au făcut; sus inimile și înainte!

Ceva din Dreptul matrimonial.

(Continuare.)

Dispensația.

Dispensația este acea formă în actul căsătoriei, prin care autoritățile competente delăturând unele pedeci fac posibilă căsătoria. Ea poate fi bisericicească, civilă sau militară. Cea bisericicească se dă din partea arhierului, căruia în spiritul bisericii și al canonelor i-s'a dat dreptul, de a delătura eventuale pedeci canonice. Arhierul dă dispensație în cas de rudenie de sânge, de cuscrie și de rudenie spirituală și în cazul căsătoriei a treia și a patra. Autoritatea civilă pe lângă casurile de rudenie mai dă dispensație și în casuri de nevêrstnicie, de minorenitare sau în casuri de alte defecte organice; ear autoritatea militară dispensează cu referință la obligamentul militar. Când se cere dispensație bisericicească, în petiție trebuie să se arate destul de clar și evident raportul de rudenie, pentru care se cere dispensarea, avênd preotul și din partea sa a constata starea reală a celor cuprinse în petiție.

Impedimentele căsătoriei.

Sub impedimente înțelegem greutățile ce stau în calea încheierii unei căsătorii. Unele dintre acestea s'au considerat de biserică ca pedeci, cari opresc încheierea căsătoriei, ear altele sunt evalificate prin natura lor, de a nimici căsătoriile esistente. Drept aceea se-și impart în două părți: a) *impedimente impedecătoare* (impedimenta impedientia) și b) *impedimente nimicitoare* (impedimenta dirimentia.) Proprie vorbind la o căsătorie deja existentă nu poate fi vorba de impediment, ci mai corect ar fi să se zică *motivile de divorț*. Romano-catholicii pot vorbi de impedimenta dirimentia, căci ei consideră căsătoriile, pe cari sunt aplicați a-le desface ca neesistente, deși ele au fost închiate în formă bisericicească. Pentru înțelegerea lucrului noi vom zice greutăților ivite la încheierea căsătoriei impedimente, ear celor ivite la susținerea conviețuirii conjugale motive de divorț. — Astfel avem: a) *impedimente I. cari opresc absolut*: 1) căsătoria între creștini și păgâni; 2) căsătoria între creștin și eretic; 3) căsătoria între monach și monachiță și 4) căsătoria celui odată căsătorit și nedivorțat. — II. *cari oprese relativ*: 1) nevêrstnicia (minorenitatea) 2) morburile fizice incurabile; 3) morburile psihice (mania, epilepsia); 4) impotența fizică știută (un bătrân de 80 ani); 5) obligamentul militar; 6) neînvoirea părinților ori a tutorilor; 7) căsătoria în timpul de post 8) lipsa vestirei; 9) încheierea logodnei la preot necompetent și 10) gradele de rudenie oprite.

b) Motivele divorțului.

Toate impedimentele peste cari s'a trecut la căsătorie devin după căsătorie cauze de divorț, ear

cauze nouă sunt: 1) adulter, conform Pravilei însă nu se despart părțile căud au comis ambele adulter; 2) dovedirea, că femeea a întrebuițat feliurite medicine, pentru a zădărnici nașterea de fi; 3) conjurarea contra vieții soțului; 4) conjurarea contra capului statului; 5) maltratarea neomenească și de aci ura nedumerită; 6) atentarea la viața soțului; 7) sila morală, dacă se poate dovedi, că părinții au silit moralicește pe cutare soț la căsătorie; 8) necunoașterea ubicațiunei și părăsirea unui soț pe timp de 3 ani la barbat și 5 ani la femeie; 9) condamnarea vre-unuia din soți pentru crime la închisoare pe timp mai îndelungat și 10, căsătoria clandestină.

(Va urma.)

Dr. P. Șpan

Predică,

pentru sêrbătoarea S-șilor Apostoli Petru și Pavel.

„Luptat bună m'am luptat, călătoria am sêvêrșit, credința am păzit.“ (II. Timotei IV. 7.)

Iubiților Creștini!

Căzut-au cele două petri scumpe din coroana Impêratului de veci. Sfărîmatu-s'au și s'au sdrobot mîrgăritarele cele de mult preț. Frântu-s'au și s'au stins făcliile cele mari cari luminând străluciau la altarul creștinismului. Unde este suflet de om și să nu jalească? Unde este creștin adevêrat a cărui inimă să nu sângereze de durere? Și unde este preot care azi aprins de jalea bisericii noastre să nu grăiască fiilor sêi cuvêntând despre însomnătatea sêrbătorii de azi, despre Ss. Apostoli Petru și Pavel, cari ca azi, cu 1834 ani mai nainte, sub cel mai ticălos împêrat ce a șezut oare-cândva pe tronul împêrăției Romane, sub Nero-blăstămatul, se sfirșiră cu moarte de ocară, stâlpii creștinismului. O, iadule! O, suflet afurisit de împêrat! Tu fiară spurcată! Ce ți-a făcut un Petru? Cu ce te-a nêcăjit un Pavel? Spune vina lor? Dar ce rêspons să așteptăm dela un Satana! Dela un împêrat fără de minte, care și-a ucis pe maică. sa Agripina; pe fratele tătâne-sêu, ucis-a spurcatul și pe muere a lui, Octavia și mulțime nenumerată de suflete. În nebunia sa păgânească cu nici un preț nu putea suferi pe bieții creștini și cu atât mai puțin pe acești binevestitori Apostoli, și căuta numai vreme cu prilej ca să le curme vieța lor. „Nici contra legii Iudeilor, — scrie S. Luca în faptele apost. (XXV. 8.) despre Pavel, că a mărturisit naintea lui Festus diregătorul — nici contra templului nici în protiva Chesarului am greșit ceva; și totuși astăzi cu multă plăcere a privit un Nero cum spânzură pe Petru și cum lui Pavel i-se taie capul cel sfânt!

Mai că nu este slujbă dzească iubiților mei frați creștini, în care să nu se amintească numele

acestor doi Apostoli sau să nu li-se cetească scrierile sfinte. Biserica întru aminterea morții lor a jertfit ziua de 29. Iunie cu care zi să și desleagă postul S. Apostoli întru vrednica lor pomenire; și simt o bucurie sufletească când mi se dă prilejul ca să pot sta cu voi fiilor la astfel de zile mărite vorbindu-vă despre lucruri dzecești. Vrednică cu adevărat e ziua de azi ca s'o jertfim memoriei acestor doi Apostoli și cu drag încep a vă cuvânta, aretându-vă :

a) Cine a fost Petru ? și

b) Cine a fost Pavel ?

Împérate de veci ! Ceta ce ai întărit pe acești doi binevestitori Apostoli de „în tot pământul a eșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor“ întărește-mă Doamne și pe mine ca cuvintele mele de azi să pătrundă inimile fiilor mei.

Luați aminte, fiilor !

I.

În Vitsaida, oraș neînsemnat în Palestina — trăia un părinte fericit cu numele Iona, nu prorocul Iona, ci fiul lui Ioan care se trăgea din neamul lui Simeon. Era fericit pentru-că nu era bogat ci sêrac și foarte lipsit; dar mai mult fericit era, pentru-că avea doi feciori buni, pe Andrei și pe Simon, mai târziu Petru. Se luptau cu sêrăcia și mai în toată ziua îi puteai vedea la marea Ghenizare-tului indeletnicindu-se cu prinderea peștilor. Sêraci dar crescuți în casa părintească sub ascultarea părinților și temători legilor lui Dzeu; atâta avere le-a putut da tatăl lor; și eată că acea moșie neînsemnată ba nici decât prețuită de ochii lumii, crește în comoară fără de preț ! Că însuși Mântuitorul vine a o prețui, chemându-i a-i fi lui următori, apostoli. Andrei urmează mai întâi lui Ioan Botezătorul îndulcindu-se de cuvintele lui, îndată însă ce auzi că Ioan numește pe Iisus „Mielul lui Dzeu“ (Ioan I. 36.) lăsă Andrei numaidecât pe Ioan și urmă lui Iisus și a rămas cu el o zi întreagă și răpit de cuvintele „Mielului“ alergă la fratele său Petru și-l împină zicând : „Am aflat pe Messia ce se tâlcuește Cristos“ (Ioan I. 41.) și l'au dus pe dânsul către Iisus, și căutând la dânsul Iisus, a zis : „Tu ești Simon feciorul lui Iona; tu te vei chema Chifa, ce se tâlcuește Petru.“ (Ioan I. 42.) Atâta a fost destul ca să lase pe tatăl său, să lase muerea și cei doi prunci ai sei, că era căsătorit, având și soacră, cum pomenește evangelistul Marcu, (I. 30) pe care Mântuitorul o vindecă de friguri.

La orientali sau la popoarele din răsărit era datină de a schimba numele dintâi cu un alt nume, atunci, când cineva se înainta la o treaptă mai însemnată, însemnând astfel diregătoria ca un ce deosebit de cea purtată până aci. Asemenea casuri aflăm și în Testamentul vechiu cu Avram unde Dzeu îi schimbă numele în Avraam : „Și nu se va chema numele tău mai mult Avram și va fi numele tău

Avraam : pentru că tată a multor neamuri te-am pus pe tine.“ (Facere XVII. 5) Mai încolo aflăm că și patriarhului Iacob i-a schimbat Dzeu numele în Israil, precum cetim tot în cartea facerii (XXXII.)28. : „Și au zis lui : Nu se va mai chema numele tău Iacob, ci Israil va fi numele tău : pentru-că ai biruit cu Dzeu, și cu omenii puternic vei fi.“

Această schimbare de nume se făcu și apostolului, din Simon, Chifa, adecă Petru, ca să se cunoască înaintarea sa din pescar de rënd la „vênător de oameni“ (Matei III. 19) și d'atunci începând vedem pe Petru tot cu Iisus urmând și ascultând „cu toată ardorea“ (Fapte XVII 11.) De multe-ori se însufletește încă prea tare pentru Iisus, și earăși în focul său, greșește de multe-ori; ba ne aducem aminte de păcatul său cel mare, că într'o noapte de patimi a Mântuitorului, când avea lipsa cea mare nu ca să-i ajute, ci să arate lumii că are apostoli adevărați cari și la vreme de cea mai grea ispită cu primejdia vieții nu se lapêda de El, Petru de frică într'o noapte se lapêdă de Cristos de 3 ori. Lăpêdarea a fost mai mult iubitorilor, să se umple scriptura, dar mai vêrtos să ne rămână nouă păcătoșilor o pildă de îndreptare prin mărturisire cu căință și plângere cu amar. „Și eșind afară a plâns cu amar“ (Matei XXVI. 75.)

Îndată la pogorirea Duchului Sfânt întăriți fiind apostolii lui Cristos vorbeau în felurite limbi ear popoarele din Ierusalim își băteau joc de dênșii ca și fiind amețiți de beuturi. La acestea Petru sculându-se a cuvântat cu așa înțelepciune încât pe toți i-a pus în uimire și „s'a umilit cu inima“ (Fapte II. 37) botezându-se în acea zi, ca la trei mii de oameni.

Petru apostolul era și făcător de minuni. „Un oare-care bărbat schiop din pântecetele maicii sale“ (Fapte III. 2) cerșia la ușa bisericii; intrând apostolul Petru cu Ioan în biserică, ologul cere milostenie dela dênșii. Petru i-a răspuns : „Argint și aur nu este la mine; ear ce am acea îți dau,“ (Ib. 6) și l'a vindecat pe loc numai cu cuvântul. Poporul se minuna și au crezut ca la cinci-mii de omeni; cărturarii însă și Saduchei și-au pus mâinile pe el și l-au oprit până a doua zi, întrebându-l cu a cărui putere face el asemenea minuni. Lumea îi impresura și lăudau minunea încât fură siliți a-i slobozi „pentru popor, că toți preamăreau pe Dzeu pentru ceea ce s'a făcut“ (Ib. 22) și mulți însuflețiți își vindeau averile și prețul banilor îl dăruiau apostolilor. Iosia, numit Varnava, levit Critean, și-a vindut țêrina și prețul l'a pus la „picioarele apostolilor“ (Ib. 37.) Anania și Sapphira vinzând și ei țêrina lor cu gândul ca prețul să-l dea apostolilor, dar ascunzând din bani și întrebați fiind de apostolul au tăgăduit, pentru care pricină atât Anania cât și muerea sa Sapphira îndată au murit.

În Lida a vindecat pe Enea, un slăbănog de opt ani zăcând în pat; ear în Ioppe pe fecioara Tavita o a înviat. În Cesaria îndeplinește întoarcerea sutașului păgân Cornelie, botezându-l cu întreagă casa sa.

Irod Agripa împăratul își luase a face unora rău din biserica creștină; așa pe Iacob fratele lui Ioan l'a tăiat cu sabia, ear pe apostolul Petru l'a băgat în temniță, însă Dzeu îl scapă prin ingerul său; îi scutură lanțurile din picioare și dintre păzitori este pomenit și scapat; ear pe Irod l'a pedepsit Dzeu murind între chinurile cele mai mari mâncat de vermi. (Fapte XII. 23.)

Astfel întărit fiind apostolul Petru prin Duchul sfânt, pretutindenea unde numai a ajuns vestea cuvântul Domnului cu putere multă, el a predicat începând din Ierusalim mai ales în Iudea, Antiochia, prin Pont și Galația, în Capadochia și Bitinia. În Asia încă a lătit învățăturile marelui său Dascăl, întemeind în Antiochia și o episcopie punând la urmă de episcop pe Evodiu. De aci se îndreptă spre apus la Roma unde de asemenea pe mulți i-a creștinat.

Aducând împăratul Roman Clăudie din Antiochia, pe Simon magul sau fermecătorul, mult i-a stricat acesta apostolului; întru atâta amăgise poporul ba și pe împăratul, încât toți i-se închinau ca unui Dzeu. Cu ajutorul lui Dzeu însă birue și pe acest înșelător mare, este însă aspru gonit mai cu seamă din partea afurisitului Nero care îl aruncă în închisoare, fiind-că creștinase și pe două din muerile lui și numai vreau să satisfacă poftelor urite ale împăratului. Aceasta l'a aprins tot mai mult până ce a adus vremea că la 29 Iunie 67 d. Cristos a poruncit să restignească pe Petru. N'a îngăduit însă să fie răstignit ca Cristos, ci cu capul în jos, stând așa o zi întreagă și apoi a răposat. Astfel se sfârși cel mai mare luptător al legii lui Cristos sub cel mai mare păgân, căci de un al doilea ca Nero, nici o istorie nu pomeneste.

În cele următoare să vedem cine a fost Pavel apostolul?

II.

Nu departe de marea mediterană în preajma ostrovului Cypru — patria lui Varnava — era și este până și în ziua de astăzi orașul Tars, odinioară capitala provinciei romane Cilicia. Renumit oraș în vechime, înflorind într'ensul arta și industria; știința era la culme fiind acolo și o academie elină. Locuitorii erau păgâni și se închinau idolului Baal. Pe lângă păgâni mai erau în Tars și Iudei, cari însă trăiau neamestecați cu păgânii și țineau mult la religia lor iudaică. Apostolul se trăgea din sămânța lui Beniamin, din viță fariseică. Iudeii puneau mare seamă precum și până în ziua de astăzi pe instruirea fiilor întru cunoașterea legii jidovești; la început învăță scripturile lor în casa părintească mai târziu însă, ajungând de 13 sau 14 ani, este dus copilul la Ierusalim ca să asculte științele academiei

rabinice, în a cărei frunte sta învățatul său nepot Hillel și marele învățat și sfetnic al sinedrului Gamaliel, care l'a și instruat, crescut fiind „la picioarele lui Gamaliel“ (Fapte XXII. 3.) Deși a fost apostolul Pavel învățacelul lui, totuși el n'a crescut așa blând și moderat cum era Gamaliel ci înfocat peste fire pentru strămoșeștile sale tradițiuni. Auzind odată predicând pe archidiaconul Stefan despre Mântuitorul cel restignit și mai mult a crescut râvna sa ca luptător al iudaismului și mare gonaciun al bisericii lui Cristos.

El ia parte la uciderea Sf. Ștefan și fiind tinăr a păzit numai hainele ucigătorilor. (Fapte VII. 58.) În acea zi s'a ridicat mare goană asupra bisericii din Ierusalim, așa că toți creștinii — afară de sf. Apostoli — se împrăștiară prin Samaria, Fenicia, Cypru și Antiochia și el ca un leu turbat, năpăstua pe creștinii, îi prindea și îi arunca în prinsoare. Cere dela sinedriu — sfatul jidovilor — plenipotență d'a merge și la Damasc ca să aducă d'acolo legați pe toți creștinii și să-i predee archiereilor. Fiind bine cunoscut la sfatul Jidovilor nu numai că-l împuternicesc cu aceea, ci îi dau chiar și ostași ca cu atât mai ușor să-i prindă și aducă la Ierusalim. În calea sa spre cetatea Damascului, deodată strălucii peste dînsul o lumină din cer, și căzând de frică cu fața la pământ auzi de sus un glas strigând: „Saule! Saule! ce mă gonești? Și a zis: Cine ești Doamne? Ear' Domnul a zis lui: Eu sunt Iisus pe care tu gonești; cu greu îți este ție a lovi cu piciorul împotriva boldurilor. Și tremurând și spăimântat fiind a zis: Doamne! ce voești să faci? Și Domnul către el: Scoală-te și intră în cetate, și se va spune ție ce trebuie tu să faci.“ (Fapte IX. 4—7.) Bărbații pe cari îi luase cu sine, stau incremeniți auzind glasul, dar' nevězând pe nimeni, sculându-l dela pământ și-a deschis ochii dar' nu vedea nimic. Tovarășii lui îl luară de mână și precum li-s'a poruncit l'au dus în cetate unde petrecu trei zile, nevězând, nemâncând și nebând nimica.

Pe deplin întors la religiunea creștină a fost el prin învățacelul din Damasc Anania, căruia D-zeu i-s'a arătat în vis și l'a trimis la Pavel să-i zică: „Saule frate! Domnul Iisus cel-ce s'a arătat ție pe calea care veneai, m'a trimis la tine ca să vezi și să te umpli de Duhul sfânt. Și îndată căzură de pe ochii lui ca niște solzi, și vedea ca mai înainte, s'a sculat și a fost botezat“ (Fapte IX. 17.)

Aceasta s'a întâmplat cam pe la anul al 35 d. Cristos ziua de 25 Ianuarie și el a fost atunci în vîrstă de 30 ani. Din gonaciun cel mai înfocat devine vasul cel ales al Domnului, Apostolul cel mai sirguincios întru lățirea creștinismului. D'atunci începând primește numele de P a v e l și însuflețit de dirigătorul sa nouă ia calea spre Arabia unde petrece 3 ani luminat fiind prin descoperiri D-zeești în cele ale creștinismului, precum însuși scrie: „Nu dela oameni ci dela D-zeu“ (Gal. I. 12.)

Antiochia la puterea cuvântului său devine centrul creștinismului, numind Romanii pentru întâia oară pe creștinii d'acolo cu numirea de „Cristiani“ (Fapte XI. 26.) Din cetatea aceasta a întreprins Apostolul 3 călătorii mari pentru lățirea legii creștine, însă împreunate cu cele mai mari greutăți, suferind, închisori și bătăi, foame și necazuri de tot felul. Este tras la judecată până și înaintea împăraților; închis în Ierusalim, în Cesaria și în Roma mai de multe-ori de unde nici n'a mai scăpat, căci încreștinând pe mai mulți fruntași din oastea romană cum a fost Prob Filoteu și alții, rudenii cu împăratul Nero, intru atâta l'a necăjit pe acesta, încât a poruncit la anul domniei sale 67 după Cristos la 29 Iunie, să i-se taie capul Apostolului; în loc de sânge, cum spune tradiția, a curs lapte, și cei-ce l'au omorât s'au încreștinat îndată. Așa se sfirșiră acești doi luminători mari ai creștinătății, cari cu învățăturile lor au luminat pe Iudei și pe păgâni în chipul cum piatra scumpă diamantul în bucată mai mărișoară imprăștie întunerecul revărsând raze de lumină. Învățăturile lor au fost așa de tari ca și această piatră scumpă și precum aceasta nu se poate zdrobi ear' mistuindu-se prin foc lasă după sine numai cenușă, așa și acești doi Apostoli, mari diamante ai creștinismului, deși s'au mistuit ei sub focul păgânismului, sub puterea diavolească alui Nero, însă învățăturile lor nu s'au prăpadit, ci au prins rădăcini tot mai multe și mai tari, înmulțindu-se ca cedrii Libanului cuprinzând toată lumea!

Ce învățături minunate și folositoare putem noi trage iubitorilor fii din viața mărilor Apostoli? Pe lângă aceea că învățăm d'a ne iubi legea noastră strămoșească, apărând-o cu însași viața noastră mai dobândim fraților cea mai de căpetenie cerință a creștinismului, chipul nostru de îndreptare, pilde vii de mărturisiri creștinești ca și cari nici în istoria sfântă nici într'a lumească nu le găsim asemănare. Ne-a lăsat Domnul model de mărturisire creștinească în persoana lui Petru, căci ce chip mai frumos de mărturisire adevărată ca a lui Petru? Intr'o noapte se lapedă de Cristos de trei ori, însă tot în aceeași noapte, fără întârziere își aduce aminte de ce a făcut; ese afară din curtea arhierului și plânge cu amar „și a plâns cu amar“ (Matei XXVI. 75.) N'a plâns păcatul său numai atunci, a plâns și după-ace l'a reprimit Iisus earăși a plâns cât a trăit, încât după-cum spune I. Părinte Clement i-se făcuse în genele ochilor lui ca niște părae prin cari curgeau lacrimile sale. Fie-ne, frații mei, Apostolul Petru prototip de mărturisirea păcatelor noastre, învățându-ne dela dinsul îndată după păcătuire a ne căi cu infrângerea inimii și cu propusul tare d'a numai păcătui, căci așa-'i mărturisirea adevărată. Au nu suntem noi iubitorilor ca și niște lei turbați, întocmai cum era Pavel Apostolul în contra bisericii lui Cristos, că zilnic, fără de sfială, în ascuns, ba și vădit în fața lumii cu oare-care fală facem cele mai urite și grele păcate? Le-ai făcut creștine și musturarea cugetului te neliniș-

tește, întreabă și tu pe Domnul: „Doamne ce să fac?“ cum făcu Pavel, și-'ți va spune conștiința ta de creștin că preotul e în locul lui Anania care cu sfaturi înțelepte de vei vrea să vii la S-ta mărturisire și te vei pleca ca un David, Petru și Pavel Domnului ear' duhovnicul tău, te va lumina și vor pica de pe ochii credinței tale solzii păcatului și vei rămânea viu și înțelept ca și Pavel.

* * *

Astfel lucrând noi fraților, când ne va suna și nouă ora de plecare din această lume, care poate fi în tot momentul, cugetând la călătoria vieții noastre din această lume și dacă vedem și cunoaștem că am viețuit după toate poruncile lui D-zeu, că ne-am împlinit datorința noastră față de biserică, față de societate, fiind pentru un creștin bun, pentru alt om de omenie, ear' pentru familie tată adevărat și părinte iubitor, atunci plecarea de aici ni-e ușoară pentru-că: „Luptă bună am luptat — ca să grăesc și eu cu Apostolul Pavel — călătorie am săvârșit, credința am păzit“ (ib.)

Era în orașul Alexandria un creștin adevărat cu numele Leonid, tata Sf. Părinte Origen care pentru credința sa în Cristos a fost despoiat din partea stăpânilor păgânești de toată averea sa și aruncat în temniță, ear' familia sa, 6 prunci și mama lor duceau lipsă și nevoe mare. Odată pruncul Origen îi scrie tatălui său care fu judecat la moarte, îi scrie: să nu se turbure gândind cu ce vor trăi ei, neavând nimic, ear' mamă-sa rămasă cu 6 prunci mici; să n'aibă nici o grijă, ci să moară ca creștin adevărat, aducându-i aminte: „Tu mori și viața ta tată este ascunsă, cu Cristos în D-zeu, nu te mâhnii, o, părintelul meu!“

Aceste șire însemnate ale pruncului Origen vi-le însemnați bine fraților creștini că viața creștinului adevărat este „ascunsă cu Cristos în D-zeu.“

Fă Doamne ca în parochia mea numai astfel de creștini să se nască și să crească! Amin.

Jabar, 27/30 Iunie 1901.

Ioan Năcorescu,
preot gr.-or. rom.

Chestiuni tipicale.

În coloanele „Bisericii și Școalei“ s'au sulevat sub titlul de mai sus, trei chestiuni, și anume:

a) Care aghiasmă se celebrează în ajunul serbătorii Arătării Domnului?

b) Cari glasuri se cântă în timpul Duminecilor Triodului?

c) Cum să se îndeplinească cele trei funcțiuni bisericesti, numite: vecernie, utrenie și liturgie, lundgind, ori scurtând?

Pe când la atari chestiuni era de așteptat, ca macar una sută de preoți din diecesă să răspundă,

abia s'a aflat Venerabilul nostru paroch bētrān, care în a III-a sa epistolă a. c. (N-rul 12 „Bis. și Școl.“ în puține cuvinte, așa per summos apices, răspunde la punctele: a) și b), apoi d-nul Ioan Simu, profesor supl. de cant și tipic (Nr. 19 „Bis. și Școl.“) răspunde ceva mai pe larg; dar' cam cu mânuși se atinge de chestiuni, — așa că ambii, socotesc eu, nu s'au pronunțat destul de românește; primul pentru scurttime cest din urmă din modestie.

Ca aceste chestiuni tipicale să nu se înmormenteze de nou, cu permisiunea Onorat. Redacțiuni, voi revela vederile mele, întemeiate pe înseși cărțile rituale și în puterea logiceii.

Ad. a) Care aghiasmă se celebrează în ajunul sărbătorii *Arătării Domnului*?

Răspunsul ni-l dă însuși Mineiul, care prescrie pentru acea zi, fără vre-o abatere, aghiasma mare, ca proprie a zilei. Intreg tipiconul bisericeii, care conține pe alocurea și păreri individuale, de-ale cutăruia călugăr, sau cutărei mănăstiri, nu are unic cuvânt, prin care s'ar indegeta cândva vre-o abatere sau excepțiune, dela această regulă.

Așa dară, dacă părintele Ioan dela Jabar, al cărui merit este de a fi pus pe tapet aceste chestiuni, a aflat și de acei preoți, cari îndeplinesc altă aghiasmă în atinsa zi, și anume, *una mai scurtă*. — această stare de lucru nu denotă nici mai mult nici mai puțin decât, că comoditatea a intrat și în inimile respectivilor preoți.

Avem deci să ne ținem strict de prescriptul Mineiului și în ajunul *Arătării Domnului*, avem să celebrăm aghiasma cea mare.

În nex cu chestiunea, vrând-nevrând ne isbim de o geamână soră a ei, anume: La care oră din zi are să se celebreze zisa aghiasmă? Căci aceasta are după Tipic să se facă în preambulul epilogului sf. liturgii, care earăși având a se combina cu vecernia, a se îndeplină în orele a. m. este un non sens. Și apoi pentru parochia cu numărăoasă poporațiune, cu multe case și poate numai cu un preot, nu ajunge timpul fisic, ca cu lumină de zi, să ajungă pe la casele din întreaga parochie. Apoi aci mai vine impregiurarea, că creștinii de astăzi nu mai dispun de ascesa secolilor antici, ai căroră creștini aflau plăcere în ajunare; deci ca timpul umblării cu sf. cruce să ni-se ajungă, și ca să nu se sărute sf. cruce pe mâncate — une-ori și pe băute din veninul alcoolic — ce este de făcut?

Aci vom zice, nu se cade a se perde esența sf. religiunii, în formele ei; deci se celebrează aghiasma des de dimineată, sau chiar de noapte, ca cu aparițiunea aurorii să se înceapă umblarea cu sf. cruce.

Eu ăst timp având trei parochii în păstorire, în modul arătat am satisfăcut tuturoră trei; și țin a nu fi greșit, studiind a salva esența, pe contul formei.

Se înțelege, în zisa zi de ajun, la orele 4 de către ziuă, în butul gerului și al întunerecului, eram în funcțiune în sf. biserică.

În vigoarea premiselor încheiu, repețind, că în ajunul „*Arătării Domnului*“, nu este permis a se celebra altă aghiasmă, decât cea prescrisă pentru acea zi.

Ad b) Cari glasuri se cântă în Duminecile Triodului, respective, cu care se începe Triodul?

Răspunsul și aci caută să se dea nu de oameni, ci de însași cartea rituală Triodul; și acesta indică clar, că glasul este al 8-lea. Dacă dl profesor Ioan Simu se poate mira, că de unde a luat fericitul profesor Constantin Loga basa, ca în Dumineca Vameșului și a Fariseului să se cânte glas 8, căci chestiunea e resoltivă prin însuși Triodul, — cu atât cu mai mult drept vin eu a mă mira: pe ce basă vine Tipicul din finea evangheliei și fericitul mitropolit Silvestru — din Bucovina — cu Tipicul său ca să contrazică așezământului Triodului, cel-ce, cum vom vedea mai jos, e mai vechiu ca sus zisele Tipicuri; pe principiul „*Dreptul posterior, nu poate deroga, dreptului anterior*“, — Triodul, mi-se vede a fi în drept.

Ridicol și este când Apostolul cu glasul prochiemenului său, în timpul Triodului, se bate în capete, cu glasul Octoichului, din strană.

Să ne aprofundăm în materia chestiunii. Canonul 69 apostolesc vorbește de sfintele păresime sau post. Vedem că deși avem patru posturi, nu avem patru Triode, ci numai unul pentru ss. păresime; învederat că, Triodul este o carte — excepând unele imne sau servicii incise de unii inmografi, mai târziu — foarte veche și universală, a bisericeii. În tot cazul mai veche decât Octoichul lui Ioan Damaschin, care a trăit mult mai târziu decum s'au așezat sfintele păresime și nesmintit s'a compus — măcar în parte, Triodul, început chiar cu Dumineca Vameșului și a Fariseului, al căreia ton dominant vreau să îl dispute niște Tipicuri, ce târziu după aceea au văzut lumina zilei; deci Triodul este frate geamăn cu ss. păresime, ce existau pe timpul Apostolilor.

Celelalte 3 posturi s'au așezat mult mai târziu în urma ss. păresime. Cei-ce au tradus Pravila pe românește și au tradus cuvântul grecesc *tesaracos-tin* din can. 69 apostolesc, cel-ce semnifică *patruze cime*, (cuadragesimae-paresiune) cu *patru posturi*, nu au tradus fidel originalul grecesc.

Tipicurile începând cu cel scris a doua oră de sf. Ioan Damaschin, în locul celui dela Ierusalim al sf. Sava, care perise, apoi al sf. Teodor studit, al sf. Iosif păzitorul sf. Munte etc. și până la cele mai noue, dintre cari dl prof. Simu invoacă pe al fericitului mitropolit Silvestru, — ca opuri particulare și posteriore, nu pot altera dispozițiunile unei cărți antice universale, cum este Triodul.

În special, starea excepțională a bisericeii noastre românești, care a durat secolii și earăși secolii, încă militează pentru tonul Triodului, căci știut este, cum-că Tipic cu text românesc, la noi mai pe urmă a ajuns. De aci, din tradițiune și conștiința bētrānilor preoți și

cantori, ca gramatici ai bisericeii, s'a știut cari sunt tonurile duratei Triodului; și numai în timpurile mai noue, bagseama pe tema „*linea recta brevissima*” s'a zis: Tonurile încep la Dumineca Tomei, și se finesc la Dumineca Stêlpărilor, — la care însă bêt-rânul patriarh numit Triod, zice: Veto!

Ad c) Cum se va observa uniformitate întru îndeplinirea cultului divin public?

Rêspund: Să ne conformăm cu evlavie cărților rituale, respective, strict usului tipical aplicat la catedrala Diecesei, unde ni-se va arêta, ce se poate omite din vecernie și utrenie; pentru-că se cade a ști, că biserica noastră încă nici astăzi nu posedă cărți rituale parochiale, ci se folosește și astăzi de cărțile mănăstirești, — din cari la vecernie se poate omite la început ora IX și catisma primă, ear' la fine, dupaciniarul mic, care numai în păsime se mai practică, ales Duminecă seara.

Mai departe la utrenie se omite la început Mează-noaptea, (din care totuși pe alocurea se mai cântă canonul Treimei, și clasică rugăciune „*Intru tot puternică*” pentru care faptă nici un înțelept, nu se va molesta, cu atât mai puțin, — scandalisa.) La mijloc: catismele și canoanele. Bine înțeleg: Catavasiile se cântă; eară când nu sunt catavasii, se cântă irmoasele canonului. — Așigderă, la sêrbători mari d. e. Sf. Paști se cântă întreg canonul, apoi la toate sêrbătorile se cântă peasna nouă întreagă. Și la fine: ora primă, din care după-ce zicem Doamne miluește-ne de trei-ori, Mărire, Si acum, apoi scurta, dar' înălțătoarea Rugăciune: „*Cristoase! lumina cea adevêrată*”, se cântă numai „*Apêrătoare Doamnă*”!

Altă nici o iotă să nu se omită din ortrină. — Din d-zeeasca liturgie nimic, afară de cererile din ectenia dela început, cari se repețesc împărțite în părți egale, în cele două ectenii ce preced Cherovicului.

Se înțelege că un învățator evlavios și conștiencios, pune alternativ elevii, respective elevele, din clasele superioare, de cetesc în secret, atât ora primă la utrenie cât și orele III și IV la liturgie și ora IX la vecernie.

Regula este: Durata vecerniei 1. oră; a utreniei 2; a liturgiei 3. — Predica unde lipsește, — vorba Preabunului nostru Episcop actual *Iosif* — acolo nu este cultul divin deplin.

Și se poate. Eu de 32 ani țin după cetirea sf. *Evangelii* predica și la ortrină și la liturgie, — fără îtrerupere.

Dacă cineva, din ce în ce, tot mai mult și mai afund scurtă slujbele bisericești, pățește ca omul alienat care din bundă nouă a făcut cojoc cu mâneci, din cojocul nou, peptar, din peptarul nou căciulă.

Dela Crișul-alb.

Parochul Ioan.

D I V E R S E.

* **Preasfințitul nostru episcop a plecat Joi la băile din Karlsbad. În absență 'l-va substitui P. C. S. vicarul episcopesc Vasilie Mangra.**

* **Dela consistor.** În vederea schimbărilor proiectate pentru alimentarea dela internatele diecesane toți prefectii au fost absolvați. Foștii profesori Dr. Iustin Suciu și Dr. Teodor Botiș au fost numiți de profesori pe anul școlar 1901/1901 cu salar de 1800 coroane, la catedrele unde erau și până acum suplinitori. Conducerea institutului ped. teol. s'a incredințat în mod provisor profesorului și referent școlar Roman Ciorogariu.

* **A sosit răspunsul.** După-ce Consistorul din Oradea-Mare, în chipul bine cunoscut, a refuzat să între cu Consistorul nostru în tratative, în cestiunea școalelor confesionale române, ear' consistorul gr.-cat. din Lugoj, a făcut mai bine de un an de zile, credeam cestiunea de încheiată. Acum suntem în plăcuta pozițiune de-a înregistra că Consistorul din Lugoj și-a precizat principiile de unificare și le-a comunicat cu consistorul nostru pentru apreciere și sperăm că pe această cale ajungând la precisarea cestiunii principiare în anul școlar ce urmează vom fi în plăcuta pozițiunea de-a realiza nobilele intențiuni ce ne-au condus în poziția ce am luat-o pentru reciprocitatea școlară între cele două confesiuni spre mulțumirea generală a credincioșilor de ambe confesiunile, și se va dovedi că putem noi rămânea tot atât de buni gr. cat. și gr.-ort. în școala comună românească.

* **Examenle de cualificațiune învățătorească s'au terminat cu următorul rezultat:** dintre 51 candidați 5, cari erau dintre învățătorii mai vechi, — s'au retras și astfel s'au supus examenului 46 și anume 16 femei și 30 bărbați, dintre cari au prestat examenul 36 ear' 10 sunt avisați la repetirea examenului câte dintr'unul sau două studii. Cu calcul general emin. au eșit 6 femei, cu bun 4 femei și 7 bărbați și cu suficient 4 femei și 15 bărbați. După nume: Silvia Bărbaș, Maria Crișan, Cristina Popa, Emilia Marcovici, Silvia Dimitrescu, Ersilia Gherga, Letiția Dimitrescu, Emilia Moise, Elena Stoico, Dragina Trandafir, Cristina Zab, Aurelia Țapoș, Constanța Mihulin, Silvia Popoviciu, Ioan Antal, Florian Cărbunar, Grigorie Fărcaș, Cornel Musca, Ion Mladin, Ion Opra, Todor Osorban, Nicolae Păsulă, Atanasiu Sirca, Petru Slugan, Nicolae Mușet, Teodor Cămpan, Alexandru Gurbădan, Antonie Moldovan, Emilian Leucuța, Uroș Totorean, Adrian Țapoș, Teodor Popoviciu, Teodor Roxin, Ion Petrila, Petru Nica, Alexiu Putici.

* **Stipendiștii diecesei aradane, în interesul lor bine înțeles, să-și subștearnă până la 15 Iulie c. n. testimoniile de pe anul școlar 1900/1901.**

† **Necrolog.** Sumsemnații cu inima sfâșiată și plină de durere, aducem la cunoștitoră tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcuților, mutarea la cele eterne a neuitatului nostru fiu, frate, nepot, și văr Mihaiu Tudiriciu,

din Husaseu, care după un morb greu și-a dat blândul și nobilul suflet în mâinile Creatorului, în 16/29 Iunie n. a. c. la orele 8 dimineața, în anul 19 al etății. — Fie-ți țărina ușoară și memoria în veci binecuvântată! Ioan Tudiriciu și Ana Tudiriciu, n. Negreu, ca părinți; Vasilie, Saveta și Reveca, ca frate și surori; Véd. Maria Tudiriciu, marit. Cărbunariu și familia, ca mătușe; Maxim Bărariu și familia, Nicolae Cărbunariu și familia și Ioan Moțoc și familia, ca unchi.

* **Societatea „Psaltul” a cantorilor români din Transilvania și Ungaria.** Veneratul Consistor arhidieceean din Sibiu cu Nr. 3451 din 17 Aprilie 1901 și Inaltul minister c. r. al țării cu Nr. 118123 din 1 Decembrie 1900 au aprobat statutele societății „Psaltul”.

Deci în scopul constituirii Societății și a alegerii Comitetului, care va avea să conducă afacerile ei, ne luăm libertatea a invita cu tot respectul pe toți binevoitorii acestei societăți (între cari și dame sunt binevăzute) să binevoiască a lua parte la *prima adunare generală constitutivă* a societății, care se va ține Duminică, în 7 Iulie 1901 st. n. la orele 4 p. m. în sala de desemn a școlilor centrale. Ordinea zilei: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Alegerea unui conducător ad-hoc. 3. Alegerea protectorului și a curatorului. 4. Alegerea președintelui și de v. președinte. 5. Alegerea a 5 membrii în comitet. 6. Alegerea a doi revizori pentru cercetarea socotelilor. 7. Eventuale propuneri. Brașov, 16/29 Iunie 1901. Pentru comitetul provisor: Președinte: *Vasilie Lazurcă-Lăzăreanu*, lector. Secretar: *Petru de Petric*.

* **Bibliografie.** Mai nou, a apărut în Sibiu în editura tipografiei arhidieceesane, „**Proverbe**”, „**din lume adunate și earăși la lume date**” de secretarul mitropolitan Dr. Elie Cristea.

— A apărut în Cernăuți la societatea tipografică bucovineană: „**Argumentul cosmologic și fisico-teologic sau teleologic pentru existența lui D-zeu**” cu o introducere despre argumentele pentru existența lui Dumnezeu în genere, un valoros studiu esegetic de Dr. Vasilie Găina profesor extraordinar la facultatea teologică ort.-orient. din Cernăuți.

Posta Redacțiunei.

Comitetului parochial din Peșteș: „Apelul” nu se poate publica fiind ținut în ton polemic, ceea-ce poate avea loc în o desbatere ziaristică dar’ nu într’un act, oficios; mai departe, la colectare publică se recere autorisarea superiorității bisericești.

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe baza incuviințării Ven. Consistor diecesan din Arad dato 15/28 Iunie 1901 Nrul 3701/1901 se escrie licitațiune publică minuendă pentru repararea respective renovarea s-tei biserici gr. or. rom. din **Cermei** (Csermő) cu prețul de exclamare coroane 5955 și 72 filer.

Licitațiunea se va ține la 1/14 Iulie 1901 la orele 2 d. m. în școala confesională din loc.

Specificarea de spese se poate vede ori și când la subsemnatul.

Intreprinzătorii se vor presenta la fața locului, unde li-se vor face cunoscute condițiunile lucrului. Cel ce voește a primi lucrul, va trebui să depună vadia de 10%. Cel ce va primi lucrul va suporta spesele de colaudare și spesele ce s’au făcut cu facerea planului.

Cermeiu la 21 Iunie 1901.

Dimitrie Popovici, m. p.

preș. com. par.

—□—

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confesională rom. gr. or. din comuna **Ostrov**, protopresbiteratul Lipovei (Com. Caraș-Severin), se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele anuale sunt: 1) În bani gata 600 cor.; 2) 25 metri de lemne din cari are să se încălzească și sala de învățământ (40 cor.); 3) Pentru conferință 20 cor.; 4) Pentru scripturistica 10 cor.; 5) Pentru curatorat 20 cor.; 6) Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.; 7) Cvarțir liber cu alte aparținătoare, precum și grădina de 1 jugh. catastral; 8) 2 jughere pământ arător estravilan, din locul așa numit „Tieleap.”

Doritorii de a ocupa acest post au să producă: a) Estras de bottez; b) Testimoniu despre absolvirea preparandiei; c) Testimoniu de cvalificațiune din limba româna și maghiară; d) Atestat despre serviciul neîntrerapt prestat eventual mai nainte ca învățator; e) Declarațiune, că pe basa serviciului prestat în altă comună începând decând își formează pretensiune la cvinevenal?

Alegândul învățator e îndatorat a conduce și ținea și cantoratul în biserică fără alta renumerățiune, precum și a ținea prelegeri cu adulții. Cei cari posed desteritatea de-a conduce cor vocal, vor fi preferiți, și remunerați,

Recurenții sunt avisați, ca reeursele lor, instruite cu documentele aci mai sus amintite și adresate comit. parochial în Ostrov, să le subștearna până la terminul mai sus arătat P. On. D. protopresb. V. Hamsea în Lipova (B.-Lippa) precum și a se presenta până la ziua alegerii în vre-o Duminica ori sârbătoare în s-ta bis. din Ostrov, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Ostrov, în 10/23 Iunie 1901.

Comitetul parochial,

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA m. p. protop.

—□—

În urma decizului comitetului parochial din **Fadimac**, datul 3/16 Iunie a. c. se publică de nou concurs pentru stațiunea de învățator cu care sunt încopiate următoarele emolumente: 1) Salarul învățătoreesc 600 cor.; 2) Scripturistica 10 cor.; 3) Conferința 20 cor. în care se cuprinde și trăsura; 4) Cortel liber și grădina de legumi $\frac{3}{4}$ de juger; 5) lemne de încălzit pentru învățatori și școală 24 meter; 6) la înmormântări unde va fi poftit 40 fil., ear cu liturgie 80 filer.

La postul acesta se iau în socotința numai învățatori cvalificați, ear conducători de cor vor fi preferiți.

Recurenții se vor presenta în s. biserica din loc, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic, pe timpul publicat și pentru a se arăta și poporului.

Recursele se vor subșterne M. On. Domn Adam Rosa în Leuceșci, comitatul Carasin-Severin p. u. Betlenháza, până la 29 Iulie (11 August) în care zi va fi și alegerea.

Leuceșesti în 19 Iunie (2 Iulie) 1901.

În conțelegere cu comitetul: ADAM ROSA, m. p. insp. școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru stațiunea învățătorească gr.-or. rom. din **Soldobagiu**, protopresbiteratul Orășii-Mari, cu termen de alegere pe 29 Iulie (11 August) 1901.

Emolumentele sunt: 1) $\frac{1}{2}$ (jum.) sesiune pământ arător din care $\frac{1}{4}$ e fânață prețuit în 240 cor.; 2) Dela fiecare număr de casă o vică de grâu a 2 cor. 40 fil. adeca dela 80 numeri 192 cor.; 3) Pentru 55 prunci deobligăți la școală a 2 cor. 110 cor.; 4) 3 orgii de lemne a 10

Urmează în supliment.

**Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“ Nr. 25.
Anul XXV.**

cor. — 30 cor.; 5) Venitele stolare precum dela mort mare 2 cor., mort mic 1 cor., dela maslu 1 cor., dela feștanie 40 fileri, liturgie privată 40 fil, cari anualmint se urcă la 28 cor.; 6) Paușalul pentru scripturistica 10 cor. Pentru conferințele la cari va participa alesul învățător ca sponse de călătorie și întreținere pentru fiecare conferință câte 6 cor

Pentru emolumentele de sus e îndatorat alesul a presta și serviciul cantoral.

Dela recurenți se recere să adnezeze la recurs următoarele documente: 1) Estrasul de botez; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; 3) Testimoniu de calificare; 4) Testimoniu de limba maghiară; 5) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual mai înainte ca învățător; 6) Declarațiunea că pe basa serviciului prestat în alta comună începând de când își formează pretențiunea la cvincvenal.

Recurenții sunt avisați recursele lor instruite cu documentele amintite mai sus, să le aștearnă până în 26 Iulie (8 Aug.) la subsemnatul, precum și a se presenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din Soldobagiu pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: TOMA PĂCALĂ, m. p. protopop și insp. școlar.

—□—

Cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala“ se escrie prin aceasta concurs pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătoresci din inspectoratul Timișorii:

1) **Bodrogul-vechiu**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 600 coroane; b) cortel grătit acodat; c) două grădini pentru legume. Trebuințele școlai le prevede comitetul parochial. Conducătorii de cor vocal vor ave preferință.

2) **Fenlac**, cu emolumentele anuale la școala mare (clasele superioare): a) în bani gata 480 cor., pentru conferințe 10 cor., pentru scripturistica 10 cor.; b) 40 chible de grâu; c) cortel grătit cu două odăi, bucătărie, grajd și grădină de legume de 400 stg. □ — La școala mică (clasele inferioare) cu emolumentele anuale: a) în bani gata 480 cor., pentru conferințe 10 cor., pentru scripturistica 10 cor.; b) 20 chible de grâu; c) cortel gratuit, grădină de legume de 400 stg. □ și un extravilan de 400 stg. □. Cvincvenalul la ambele școale se obligă comuna bisericească a-1 răspunde ambilor învățători numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt, prestat acolo.

Învățătorul dela clasele superioare este obligat, ca să propună elevilor și să și cânte cu ei în sf. biserică irmoasele și pricesnele tuturor sârbătorilor precum și heruvicul, să fie în stare a instrua corul vocal, având să primească pentru instruire separat 100 cor., dar' cu îndatorirea ca după instruire să repețească cântările propuse grătit în fiecare an.

Sarcinile publice are să le supoarte fiecare învățător de după emolumentele ce beneficiază. Dela înmormentări, unde va fi pofit învățătorul va ave să capete 2 cor.; dacă mortul va fi dus în biserică, ear' dacă nu, 1 cor. La înmormentări se vor schimba învățătorii cu rindul.

Remetea, cu emolumentele anuale: a) în bani gata 400 cor.; b) în naturale 30 chible de grâu și 30 chible de cucuruz; c) 16 metri de lemne pentru încălzitul salei de învățământ și ce rămâne cade în folosul învățătorului; d) cortel gratuit cu două chilibi și aparținătoarele; e) dela înmormentări unde va fi pofit 1 cor. Sarcinile publice după acest salar are să le supoarte alesul. Cvincvenalul se obligă

comuna bisericească a-1 răspunde numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt ce-1 va presta alesul acolo.

4) **Șag**, cu emolumentele anuale: a) în bani gata solvinzi în rate trei-lunare 260 cor.; b) în naturale 20 chible cucuruz; c) 5 ³/₄ jughere de pământ (arētor precum și o grădină extravilană de 600 stg. □; d) 16 metri de lemne, calculat metrul cu 6 cor. — 96 cor.; e) pentru conferințe 20 cor., pentru scripturistica 20 cor.; f) dela înmormentări unde va fi pofit, mari 1 cor., mici 60 fil.; g) locuință gratuită cu două chilii, cuină și aparținătoarele și o grădină pentru legume; h) cvincvenalul prescriș prin lege după serviciu neîntrerupt prestat în comuna bisericească d'acolo. Conducătorii de cor vor fi preferiți. Sarcinile publice după salarul espus are să le supoarte alesul fără alta remunerațiune. Fără alta remunerațiune alesul este obligat a provede strana a instrua elevii în cântările bisericești și a ține regulat prelegere cu adulții (școala de repetițiune.)

Recursele ajustate cu documentele de calificare prescrișă și cu declarațiunea, că pe basa serviciului prestat până acum de când începând formează pretensiune la cvincvenal, sunt a se trimite la P. On. oficiu presbiteral în Timișoara (Fabric.) Recurenții au să se presinte, însă nu în ziua alegerii, în S-ta biserică locală, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetele parochiale concernente.

Cu consensul ppresb. Dr. T. PUTICI, m. p. insp. de școale.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. rom. din comuna **Arăneag** în protopresbiteratul Șiria (Vilăgos) se escrie concurs cu terminul de alegere pe **5/18 August 1901**.

Dotățiunea anuală împreună cu acest post este afară de locuința cu 2 chilii, cuină, cămară, grajd și grădină de 400° □: 1) În bani 240 cor. 2) ¹/₂ sesiune de pământ extravilan cu dreptul de pășune — fără de competența de pădure — prețuit în 280 cor. pentru-care usufructuantul are a solvi și dările; ear' în cas când alesului nu-i va conveni să folosească pământul i-se lasă în voe a primi prețuită de 280 cor. ceea-ce însă trebuie să aducă la cunoștință comitetului parochial cu ocasiunea alegerii; 3) Lemne de foc pentru învățător 32 metri cub. prețuite în 80 cor., fiind lemnele separate de ale învățătorului; 4) Diurne de conferințe 20 cor.; 5) Paușal de scripturistica 10 cor.; 6) Dela înmormentări unde va fi pofit 1 cor., fără liturgie, ear' cu liturgie 2 cor.

Doritorii de-a ocupa acest post au să producă: 1) Extras de botez, adeverind că este Român de relig. gr.-ort.; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; 3) Testimoniu de calificare învățătorescă; 4) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat ca învățător până acuma, dovedind aci și conduita sa morală; 5) Declarațiune că pe basa serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal?

Alegându-1 învățător este obligat a conduce strana și are a instrui și elevii școlari în cântările liturgice bisericești.

Recurenții sunt pofitiți petițiunile astfel instruate și adresate comitetului parochial a le subșterne Prea Onorabilului oficiu protopresbiteral în Șiria (Vilăgos) până la 1/14 August 1901; ear' până la ziua alegerii a se presenta în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului par. ținută în 6/19 Maiu 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: GEORGE POPOVICI, m. p. protopop inspector.

—□—

In temeiul hotărării comitetului parochie **Drauț** dela 10/23 Septemvrie 1900, pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala a doua nou înființată prin aceasta se

escrie concurs cu termen de alegere pe **29 Iulie (11 August) 1901.**

Emolumentele anuale sunt: 1) Bani în număr 600 cor.; 2) Opt orgii de lemne pentru școală și învățător la 12 cor. 96 cor.; 3) Cuartir corăspunzător și jumătate de grădină; 4) Spesele de conferințe și paușalul de scripturistica le supoartă comuna bisericească la trebuință. 5) Dela înmormântări, unde va fi poftit, 80 fil. respective 40 cr.

Dela competenți se cere: 1) Atestat de botez; 2) Testimoniu de calificățiune; 3) Atestat de conduită și serviciu prestat de când pretinde cuincuenalul; 5) Alesul e obligat a conduce strana, a instrua pe cei adulți a cânta glasurile, a propune practic pomicultura și vieritul și a se presenta în sf. biserică din Drauț pentru dovedirea desterității în cant și tipic.

Petițiunile adresate comitetului parochiei sunt până în 27 Iulie (9 August) 1901 esclusive, a se subșterne subscrisul în Șiria (Vilăgos)

Șiria, la 18 Iunie (1 Iulie) 1901.

George Popovici,
protopop-inspector.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a duor stățiuni învățătorești din **Nădlac**, protopresbiteratul Aradului și adecă la școala superioară din centru și la școala inferioară din „Bujac,” prin aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foia oficială „Biserica și Școala.”

Emolumente: 1) 800 cor. salar fundamental pentru fie-care învățător; 2) câte 20 cor. pentru conferințe; 3) cvartir corespunzător pentru ambii învățători în natura; 4) câte 6 stâng. lemne moi, ori 4 stâng. lemne tari, din care se va încălzi și sala de învățământ; 5) recvisitele pentru scripturistica în natură.

Reflectanții au să-și înainteze recursurile lor adresate comitetului parochial și ajustate cu următoarele documente; 1) Estras de botez; 2) Testimoniu despre absolvarea preparandiei noastre confesionale; 3) Testimoniu de calificățiune și 4) atestat despre serviciu prestat, M. On. Domn Iancu Ștefanuț adm. protopresb. și inspector școlar în Arad în terminul indicat mai sus.

Se observe, că comuna bisericească nu asigură evincenualul învățătorească decât numai după cinci ani preștați la școalele noastre și totodată își rezervă dreptul ca celor aleși prin comitetul parochial să le designeze școala.

Nădlac, din ședința comitetului parochial ținută la 31 Mai (13 Iunie) 1901.

Nicolae Chicin, m. p.
președinte.

Ioan Cacinca, m. p.
notar.

În conșelegere cu mine: IANCU ȘTEFANUȚ, m. p. adm. protop. și insp. școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru stățiunea învățătorească gr. or. rom. din **Tărian** protopresbiteratul Orășii-Mari, cu termen de alegere pe **26 Iuliu (3 Aug.) 1901.**

Emolumentele sunt: 1) În bani gata 600 cor.; 2) Pentru fie-care cooferință la care va participa învățătorul ales 3 cor. ca spese de călătorie și întreținere; 3) Stolele usuate și anume: dela mort mare 2 cor., dela mort mic 1 cor., ear în filii pentru participarea la mort mic 1 cor. 50fil.; 4) Locuință cu 2 chilii, cuina, camară, pivniță și alte supraedificate, precum și grădină de 1/4 jugăr.

Pentru emolumentele de sus e îndatorat alesul a presta și serviciul cantoral.

Dela recurenți se recere să adneceze la recurs următoarele documente: 1) Estras de botez; 2) Testimoniu

despre absolvarea preparandiei; 3) Testimoniu de cvlali-ficațiune; 4) Testimoniu de limba maghiară; 5) Atestat despre serviciul nefnterupt prestat eventual mai înainte, ca învățător; 6) Declarațiune că pe basa serviciului prestat în altă comună începând de când i-și formează pre-tensiune la cuincuenal.

Recurenții sunt avisați, recursurile lor instruite cu do-cumentele amintite mai sus, să-le astearnă până în 23 Iulie (5 August) la subsemnatul — precum și a se pre-senta înainte de alegere, în vre-o Duminecă ori sərbătoare în S ta biserică din Tarian, pentru a-și arăta desteri-tatea în cant și tipic. Comitetul parochial.

În conșelegere cu: TOMA PACALA, prot. inspect. școl.

—□—

Nr. 311/901 F. G.

Spre scopul conferirii de stipendii din „Fundătaiu-nea lui Gozdu” pe anul școlar 1901/2 pentru școa-lele medii, facultăți, universități și școalele de cadeți mi-litare la armata comună și honvezi — se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente origi-nale sau autenticate de notarul public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților provăzut cu clausula parochi-ului competent, că și de present aparține la biserică greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut pu-blic din patrie, spre care scop au să subștearnă studenții dela școalele medii atestatul despre anul școlar 1900/1 ear cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre pro-gresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop ea se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locu-lui, ear dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concu-rentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului conc-ernent.

2. Dacă concurentul a intrerupt studiile, atunci are să producă și atestat officios despre ocupațiunea sa și des-pre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fiecare concurent are să arate, în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, precum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei-ce voesc să studieze în străinătate, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiul, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescrisă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școalelor militare de cadeți, se observă, că stipendiile aceste pe lângă documentarea condițiunilor stabilite în acest concurs (p. 1. a—c, 2, 3, 6, 8 și 9), numai atunci se vor estrada comandei școale-lor militare, dacă concurentul va documenta că este pri-mit de elev regulat la respectiva școală de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare, sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei lui Gozdu (Budapesta, VII. Holló u. 8 sz.) până la 5. August st. n. a. c.

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutoare pentru depu-nera rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor, ca până la terminul sus indicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1900/1. căci altcum li-se va sista stipendiul, respec-tive nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruite cu documentele sus amintite, sau sosite după terminul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul espedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a și se trimită rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozdu, ținută în 1. Iunie n. 1901.

—□—

În urma ordinațiunei Veneratului Consistor dto 9/22 Martie a. c. Nr. 140 20 B. pentru îndeplinirea parohiei de clasa a III-a din Chisirid protopresbiteratul Orăzii-Mari de nou se publică concurs cu termen de alegere pe 6/19 August 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu intravilan și supraedificate; 2) Pământ parochial arător și fânaș 32 jugere 1400□, apoi competița de pasc și pădure; 3) Competița de bir dela 120 numere câte una măsură bucate, parte grâu de pâne, parte cucuruzi 4) Stolele usuate după calculul mediu alor 5 ani din urmă; 5) Ca întregire a dotațiunei preoțești din vistieria statului, pe an s'a pus în curgere, pentru preot fără 8 clase gimnasiale suma de 126 cor. 18 fil. (326 cor. 18 filer). Toate acestea dau un venit recerut pentru parochiile de cl. III-a.

Se observă, că jumătate contribuțiune erarială după pământurile parochiale o solvește comuna, eară cealaltă jumătate alegândul preot.

Doritorii a ocupa această parochie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parochii, subsemnatului până la 2/15 August a. c. având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din Chisirid, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale. Comitetul parochial. În conțelegere cu TOMA PACALA m. p. protopresbiter.

—□—

Se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din Jaca (Zsáka) protopresbiteratul Orăzii-Mari cu termen de alegere pe 5/18 August 1901.

Emolumentele sunt: 1) Casa parochială cu supraedificatele și intravilanul; 2) Pământ parochial arător, fânaș și pășiune 28 jugere 1338□. 3) Competița de bir 18 Hl. grâu de pâne; 4) Stolele usuate după calculul mediu a lor 5 ani din urmă; 5) Ca întregire a dotațiunei preoțești din vistieria statului, pentru indivizi cu 8 clase gim., s'a pus în curgere suma de 910 cor. 40 fileri (1110 cor. 40 fil.)

Contribuțiunea erarială după pământurile parochiale o solvește comuna bisericească.

Mai departe în sensul §-lui 8 din Regulamentul congresnal pentru parochii, jumătate din venitul parochial compete văduvei preotese și orfanului până la 19 Maiu (1 Iunie) 1902.

Din considerațiune la împrejurările locale, dela recurenți se pretinde pe lângă cvalificațiunea preoțească prescrisă să dovedească că a absolvat 8 clase gimnasiale.

Recurenții sunt avisați: ca recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiune recerută, și adresate comitetului parochial din Jaca până în 1/14 August a. c. să-le substearnă subsemnatului protopop în Oradea-Mare, precum și cu observarea §-lui 18 din Regulamentul pentru parochii, în vre-o Duminecă ori sârbătoare, să-se prezenteze în sfânta biserică din Jaca, pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: TOMA PACALA m. p. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești vacante din comuna Berzova (comitatul Arad) protopresbiteratul Radnei, cu aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: a) În bani gata 200 coroane; b) Folosirea unei jumătăți ($\frac{1}{2}$) sesiuni de pământ învățătorească prețuită în arindă anuală de 320 coroane; c) În-răscumpărarea alor 12 orgii de lemne 168 coroane, din care are a se încălzi și școala; d) Folosința dreptului de lem-nărit din competița de pădure a pământului învățătorească; e) Pentru conferința învățătorească 12 cor.; f) Pentru scripturistica 20 cor.; g) În plata cantorală dela înmormântări și alte funcțiuni va avé stolele îndatinatate; h) Cor-tel liber cu două odăi, staul pentru vite și grădină de legume; l) Comuna bisericească nu se obligă a da cuincue-nal învățătorului pentru serviciul prestat anterior în altă comună.

Alegându-l învățător va avea să ducă cantoralul în biserică fără altă remunerațiune, recurenții capabili de-a conduce cor vor fi preferiți.

Reflectanții sunt avisați a se presenta în sfânta biserică din Bêrzava spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic ear' recursele ajustate cu documentele necesare și adresate comitetului parochial a le substerne subscrisului protopop în M. Radna. Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ m. p., protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătorești vacante din comuna Căpruța (com. Arad) protopresbiteratul M. Radnei, cu aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: a) În bani gata 460 coroane; b) Pentru lemne 140 cor. din care e a se încălzi și sala de învățământ; c) Pentru familiar 20 cor.; d) Pentru conferința 20 cor.; e) Pentru scripturistica 10 cor.; g) 6 jugere pământ arător cu venit anual de 120 cor. h) Dela înmormântări unde va fi pofit cu liturgie 2 cor.; l) Cor-tel liber cu două odăi, cuină și cămară, grajd pentru vite, grădină de $\frac{1}{2}$ juger pentru legume. m) Comuna bisericească nu se obligă a da cuincue-nalul învățătorului pentru serviciul prestat anterior în altă comună.

Alegându-l învățător va avé să ducă și cantoralul în biserică fără altă remunerație.

Reflectanții sunt avisați a se presenta în sfânta biserică din Căpruța spre a-și dovedi desteritatea în cant și tipic, ear' recursele ajustate cu documentele necesare și adresate comit. parochial a le substerne subscrisului protopop în M. Radna.

Căpruța 3/16. Iunie 1901.

Comitetul parochial:

În conțelegere cu mine VASILIE BELEȘ, m. p., protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător din comuna Lúpești se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) În bani gata 200 coroane; b) Relutul naturalelor 388 cor.; în care sumă cuprinzându-se și lemnele de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ; c) 32 jugere pământ învățătorească pe deal în preț de 120 cor.; d) Venitul cantoral cu stolele îndatinatate; e) Pentru conferința 20 cor.; f) Pentru scripturistica 10 cor.; g) Cuincue-nalul se va cere la timpul său dela stat.

Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimită părintelui protopop în Maria-Radna, având recurenții a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică spre a-și dovedi desteritatea în cant și tipic.

Lúpești, la 4/17 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru îndeplinirea postului de învățător din comuna **Pârnești** se deschide concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) In bani gata 200 coroane; b) In naturale 5 șinici de grâu, 5 șinici cucuruz, 20 măji fân, și 48 metri de lerane din cari e a se încălzi și sala de învățământ; c) 32 jugere pământ învățătoresc pe deal, parte arător parte fânațe în preț de 120 cor. arândă pe an; d) Pentru conferință 20 cor.; e) Pentru familiar 20 cor.; f) Pentru scripturistică 10 cor.; g) Venitul central cu stolele îndatinat; h) Cuinuenalul se va cere la timpul său dela stat.

Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimite părintelui protopop în M. Radna, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică spre a-și dovedi desteritatea în tipic și cântările bisericești.

Pârnești, la 4/17 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător din comuna **Troaș** se deschide concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) In bani gata 500 coroane; b) O jumătate ($\frac{1}{2}$) sesiune pământ învățătoresc cu preț de arândă la an 100 coroane; c) 10 orgii de lemne pentru foc din care e a se încălzi și sala de învățământ în preț de 120 cor.; d) Cortel cu două încăperi, șopru cu grajd și grădină de legume; e) Pentru conferință 20 cor.; f) Pentru scripturistică 10 cor.; g) Venitul cantoral cu stolele îndatinat; e) Cvincuenalul se va cere la timpul său dels stat.

Recursele adresate comitetului parochial sunt a se trimite părintelui protopop în M. Radna, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din loc pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericești.

Troaș, la 5/18 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VASILIE BELEȘ**, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc dela școala inferioară rom. gr. or din **Capolnaș**, protopresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“

Emolumentele anuale sunt: 1) In bani gata 600 cor.; 2) pentru conferință 20 cor.; 3) pentru scripturistică 10 cor.; 4) pentru lemne (pentru învățător și încălzitul salei de învățământ) 72 cor.; 5) Cvarțir liber cu 2 chilii, cuină, grajd, șopron, cocină și grădina de legume $\frac{1}{4}$ jughër.

Dela recurenți se recere să adneceze la recurs următoarele documente: a) Estras de botez; b) Testimoniu despre absolvarea preparandiei; c) Testimoniu de calificare; d) Testimoniu de limba maghiară; e) Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat eventual mai înainte, ca învățător; f) Declarațiune, că pe baza serviciului prestat în altă comună începând de când își formează pretensiune la cvinevenal?

Alegândul învățător e îndatorat a conduce cântările ceremoniale în strana stângă fără altă remunerațiune.

Recurenții sunt avisați, recursese lor instruite cu documentele aci mai sus amintite, să-le substearnă până la terminul sus indicat, P. On. Domn protopresb. Voicu Hamsea în Lipova (B.-Lippa); precum și a se prezenta

înainte de alegeți, în vre-o Duminecă, ori sârbătoare în s. bisericească din Capolnaș, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Capolnaș, în 11/24 Iunie 1901

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **VOICU HAMSEA**, m. p. prot

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc din comuna **Șilindia**, se escrie concurs cu termen de alegeți **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata 600 coroane; b) 24 membri de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ c) pentru scripturistică 10 cor.; d) pentru conferențe 20 cor.; e) cvarțir liber și grădină de legume.

Dela recurenți se pofteste: a) testimoniu despre absolvarea preparandiei b) testimoniu de calificare c) atestat dela superioritatea școlară despre conduita și purtarea morală d) atestat despre eventualul serviciu neîntrerupt prestat mai înainte e) declarație că pe baza serviciului prestat în alta parochie, începând de când își formează pretensiune și la ce cvinevenal?

Recursele intruate cu documentele susinșirate și adresate com. par. din **Șilindia**, să se trimită M. O. Dn. Axentie Chirila inspector școlar în **Șilingya**, (cottul Arad), până la 14/27 Iulie a. c.

Reflectanții sunt poftiți, ca până în ziua alegerii să se presinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și dovedi desteritatea în tipic și cântări.

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine: **ACSENTIE CHIRILA**, inspector școlar.

—□—

Se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresc din comuna **Săcădat**, tractul Peșteșului cu termen de alegeți pe **20 Iulie** (2 August) a. c.

Emolumentele sunt: a) în bani gata 600 coroane. b) Stolele cantorale și anume: dela mort mare 2 coroane dela mort mic 1 coroană dela cununie 1 coroană — nou alesul numai după probă de un an va fi întărit, învățătorul ales până la terminarea edificiului școlai celei nouă care este pusă în curgere va avea locuința sa în școala vechiă.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avea a-și trimite petițiunile lor subscrisului până la terminul sus espus, instruate cu documentele recerute și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a se face cunoscut poporului — cei cu clase vor fi pre feriti.

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine: **TEODOR FILIP**, protopresbiter inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoresc din **Beznea**, tractul Peșteșului se escrie concurs cu termen de alegeți pe **11 Iulie** (4 August) a. c.

Emolumentele sunt: a) în bani gata 600 coroane; b) 24 metri de lemne din cari se va încălzi sala de învățământ, c) cvarțir bun cu două chilii, cuină, camara lângă școală grajd, și $\frac{1}{2}$ jugăr de pământ, pentru grădină.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post sunt poftiți a-și trimite petițiunile lor instruate cu toate documentele ce se recer, și a se prezenta în vre-o Duminecă, ori sârbătoare la Sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cele bisericești, și a se face cunoscut poporului.

Comitetul parochial

In conțelegere cu mine **Teodor Filip**, protopresbiter inspector școlar.